

ST!

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ
ŞEHİR TİYATROLARI

Yazan: **Tuncer Cücenoglu** Yöneten: **Bahadır Buyruk**

HELİKOPTER

Sahne Tasarımı: **Anıl Işık** Giysi Tasarımı: **Deniz Bilgili** Işık Tasarımı: **Ayşe Sedef Ayter** Dramaturgi: **Halil Ünsal**

İST!

Genel Sanat Yönetmeni: **Levent Üzümcü**

İzmir Büyükşehir Belediyesi Adına İmtiyaz Sahibi: **Dr. Cemil Tugay**

Hazırlayan: **İletişim Direktörlüğü**

Prömiyer: **7 Mart 2024**

Oyun Süresi: **2 Saat 5 Dakika (2 Perde)**

Baskı: **2. Baskı - Ekim 2024**

Mimar Sinan Mahallesi, 1395 Sokak, No:9/39
Kültürpark 35220, Konak - İzmir

0 (232) 293 40 48

www.izmirsehirtiyatrolari.com

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı **Dr. Cemil Tugay**

İzmir Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları'nın özenle ekilen tohumlarının filizlenmesini, yeşermesini bu kadim sanat kentinde yaşayan bir yurttaş olarak ben de büyük bir keyifle ve gururla takip ettim. Sağlam temeli, toprağa sıkıca sarılan kökleri ile henüz üç yaşında olmasına rağmen İzmirli'ne nefes aldırın bir kaynak haline geldi.

Kentimizin önemli bir değeri, görünen yüzü haline gelen tiyatromuzu daha da ileriye taşımak, bu fidanı bir ormana dönüştürmek için Şehir Tiyatroları'nın ışık saçan ekibiyle el ele, kol kola, omuz omuza bu yolu yürüyeceğimiz için heyecanlıyım.

Genç Şehir Tiyatromuz, toplumundan sorumlu sanat siyasetini sürdürecektir; üretimiyle tiyatro sanatının yücelmesine katkı sunacak; güzel İzmir'in sanat hayatına düşünce, duygu ve renk katacaktır.

Değerli seyircilerimiz, sizler de tiyatromuzun en önemli parçalarından birisiniz. Sizin alkışlarınızla ve desteğinizle daha da güzelleşeceğiz.

Hoş geldiniz diyor ve iyi seyirler diliyorum.

İzmir Büyükşehir Belediyesi
Şehir Tiyatroları Genel Sanat Yönetmeni
Levent Üzümcü

Kurulan her sahne sadece mesleğimiz için değil, toplum için de bir umut ışığıdır. O sahnede anlatılanlar, tartışılanlar her zaman bu umut ışığını güçlendirir. Tiyatro insanlığın anlatma ihtiyacının bir göstergesidir. Hepimizin birbirimizi anlamaya ve kendimizi bir başkasına anlatmaya ihtiyacı var. Gelin tiyatroya, anlatılan sizin hikâyenizdir.

Merhaba İzmir...

Yönetmen

Bahadır Buyruk

Benim kişisel olarak 'Helikopter' metniyle tanışmam 27 Ekim 2023 Cuma günü, 'Deli Dumrul' oyunumuzun temsilinden çıkarken, sayın Kurucu Genel Sanat Yönetmenimiz Yücel Erten'in, telefonla arayarak bana oyun yönetmem konusunda bir şans tanınmasıyla başladı. O anı asla unutamam...

Oyunu ilk okuduğumda bir solukta çabucak bitmiş ve hissettiğim şeyler, anlatılan hikayenin hala günümüzde karşılığı olduğunu düşündürmüştü. Oyunun bundan tam olarak 30 yıl evvel 1993 tarihinde yazıldığını düşünürsek, bu harika bir şeydi. Bu coğrafyada ve dünyada bazı şeylerin nasıl oluyor da hala değişmediğini bizlere gösteriyordu Tuncer Cücennoğlu.

Kısaca 'Helikopter' oyununun konusu; deprem bölgesine yetişmek için apar topar yola çıkan fakat yarı yolda, bir dağbaşına zorunlu iniş yapmak zorunda kalan bir helikopterden kurtulan Denizcilik Bakanı, Müsteşar, Özel Kalem Müdürü, Bakanın Koruması, Kameraman ve Muhabir'den oluşan kadronun, bulunmayı beklemesi ve bu bekleme süresi içinde aralarındaki hesaplaşmaları, çatışmaları anlatan iki bölümlük bir durum hikayesidir.

'Helikopter' sanıyorum bundan daha evvel -araştırmalarım göre- Devlet Tiyatroları'nda, çeşitli Balkan ülkelerinde ve yurtiçi ödeneksiz tiyatrolarda defalarca oynanıp, seyirciyle buluşmuş bir metin. Dünya üzerindeki bütün tiyatro metinleri, bunlara antikler,

klasikler, modern ve çağdaş tiyatro metinleri de dahil, sahnelendiği topluluğun bakış açısını, ekibin enerjisini ve yorumlanma biçimini alarak sahne üzerinde yeniden doğmaya çalışır. Bu süreç tüm tiyatro metinleri için geçerlidir. Böylelikle dünyanın ve ülkenin çeşitli yerlerinde oynanan aynı tiyatro metinleri bambaşka bir hal alarak yeniden ve yeniden anlam kazanır. Farklı yorumlarla oynanan bu metinler yenilenir ve hep genç kalmaya, hiç eskimemeye, güncelliğini korumaya ve deyim yerindeyse ölümsüz olmaya çalışır. Şimdi de helikopterimiz tüm bu yolculuğundan sonra İzmir Şehir Tiyatroları'na sahnelenmek üzere iniyor.

'Helikopter'i yorumlama ve anlamlandırma çalışmalarını yaparken metni ilk okuduğum andan beri aklımda olan ve zamanla benim de kendi içimde olgunlaştırarak denemek istediğim bir bakış açısı vardı. Bu bakış açısını daha ilk provalardan itibaren, okuma provalarımız ve dramaturji çalışmalarımızda bile denemeye, tekrar ve tekrar düşünmeye çalıştık. Metnin yapısı gereği böyle bir yorumun ya da bakış açısı denemesinin yersiz kalma ihtimalini, etkisiz olma riskini her gün sağlamasını yaparak irdeledik ve ilerledik. Oyunun yapısı gereği oyun kişilerini/ karakterlerini iki pota altında topladık. Bakan, Müsteşar ve Özel Kalem Müdürü'nü politika potası, Kameraman ve Muhabir'i ise medya potası içine alarak ikiye ayırdık. Oluşmuş olan bu iki çemberdeki temel hikaye, metni de göz önünde bulundurarak baktığımızda şu sonuç çıkıyordu;eğer bir siyasetçi siyasi hayatına -sürekli olarak-

yükselerek devam etmek istiyorsa medyayı arkasına almadan ilerlemesi imkansızdır önermesi çıkıyordu. Bizler de bu imkansızlık üzerine yoğunlaştık ve sahne üzerinde yakalamak istediğimiz gerçekliğin rüyası peşine düştük.

Metne bugünün vizöründen bakınca ufak sorunsallar vardı, örneğin oyunun finali günümüz gerçekliğinden bakıldığı zaman sanki biraz hafif kalıyordu. Dünyamızın son on beş yılına baktığımız zaman, geçen her iki yıl arasında bile büyük olaylar, felaketler, skandallar, savaşlar, salgın hastalıklar, ekonomik krizler yaşanmıştı, ayrıca yükselen teknolojinin ve internetin birey üzerinde yarattığı tahribatı düşündüğümüzde insan dediğimiz varlığın dünyayı kavrama biçimi değişmiş hatta çeşitli olaylara karşı duyarlı ya da duyarsız kalma seviyesinde büyük bir fark oluşmuştu. Oluşan ve değişen tüm bu parametreler ışığında oyuna bir yorum katmanı ekleyerek hem metnin finaline ufak bir katkı yapmış olduk, hem de anlatmaya çalıştığımız hikaye evrenini biraz da olsa güncellemek ve genişletmek istedik. Tüm bu çalışmalar metnin anlamını değiştirmek değil geliştirmek adınaydı. Medya ve siyaset ilişkisinin ne kadar kirlili bir yumak olduğunu ve bu yumağı çoğu zaman görmediğimizi, kurgusal her şeyin aslında birer manipölasyon silahı olduğu fikrini hep güncel

tutmaya çalıştık. Umarım tüm bu çabalarımız değerli seyircilerimizin beğenisine mazhar olur.

Bu süreçte emeklerini ve yardımlarını eksik etmeyen Tiyatro Müdürümüz sayın Özkan Ataklı'ya, Sanat Teknik Direktörümüz sayın Özlem Karabay'a, Sanat İletişim Direktörümüz sayın Ege Kızık'a, Sahne Direktörümüz sayın Ceren Demirel'e teşekkürlerimi sunmak isterim. Ayrıca daha evvel yönetmenlik tecrübem olmamasına rağmen bana hayatım boyunca unutamayacağım bir deneyim yaşama şansı verdiği için Kurucu Genel Sanat Yönetmenimiz Yücel Erten'e şükranlarımı sunarım. Ve tabii ki bana inandıkları, ortak bir hayalin peşine düştükleri, yaratım sürecindeki koşulsuz iş birlikleri için en özel ve en duygusal teşekkürü değerli oyuncu arkadaşlarıma, yönetmen yardımcılara ve değerli dramaturgumuz Halil Ünsal' a ve sevgili Sahne Amirimiz Çetin Ok'a etmek isterim. Ayrıca oyun içinde kullandığımız etkili videolar için Aslıhan Güçlü'ye ve Helin Kat'a, oyun içinde duyduğumuz etkili ses tasarımları için Bora Yücel'e teşekkür etmek isterim. Onların katkıları olmadan bu hikaye asla bu aşamaya gelmezdi.

İyi seyirler.

Dramaturg Halil Ünsal

Felaket haberleri... Seçimler... Politikacılar... Bürokratlar...
Medya...

Aynı yıl içinde hem on bir kenti ve on binlerce insanı yerle bir eden deprem hem de yirmi yıldan fazla ülkeyi yönetenlerin devam edip etmeyeceğini belirleyecek bir seçim yaşadık. Gelin ikisinin ortak noktalarına bir göz atalım: İkisi için de önlem alınmadı. Sonuçlarını kimse düşünmedi ve tabii ki kimse üstlenmedi. Her ikisi de yaşanmadan önce bize -yani halka- söylenen, her şeyin kontrol altında olduğu, her şeyin çok güzel olacağı, hesapların sorulacağı ve yaşanan felaketlerin bir daha yaşanmayacağıydı.

Depremden başlayalım. İlk defa mı deprem yaşıyoruz? Birinci dereceden (yani en tehlikeli) deprem bölgesinde yaşadığımızın farkında mı değiliz? Farkındayız ama önlem almamakta ısrarcıyız. Önlem alınmayan bir felaketin sonucunda hiç hesap sorulduğunu gördünüz mü? Hatırlayanınız var mı? Peki, asıl korkmamız gereken cümlelerin “her şey kontrol altında” olduğunu ne zaman anlayacağız? Sorumlular diye bir kavram uçuşur böyle zamanlarda mesela. Kimdir bu sorumlular? Müdürler? Yöneticiler? Bugüne kadar bu felaketin sorumlusu benim diyen duydunuz mu? Gördünüz mü? Sorumlular kavramı işte bu yüzden havada kalır. Hep öksüz, yetim kalır başarısızlıklar. ‘Helikopter’ metninde, depremin değil fakat yaşanan helikopter kazasının sorumluluğu alması istenen Denizcilik Bakanı’nın ağzından da tek kelime alamayız bu konuda. Bakan da ona bağlı Müsteşar ve Özel Kalem

Müdürü’nün alınacak kararlarla ilgili sorumluluğu sürekli ona atmasından şikâyet eder; personelin saatlik izinlerinin bile...

Gelelim şimdi seçime... Birazdan izleyeceğimiz ya da izlemiş olduğunuz oyunumuzda basını temsil eden karakterlerden biri olan Kameraman, Denizcilik Bakanı’na “bakanlık yapar gibi bakanlık yapabilirsiniz ama çekim yapar gibi çekim yapamazsınız” der. Bakan ise oyunun finaline doğru (popüler bir deyimle) ‘Politika101’ dersi verir ve bakanlık yapar gibi bakanlık yapmadığını, bir siyasetçi olarak tam da ne yapması gerekiyorsa onu yaptığını anlatır: Eğer bir felaket yaşanmışsa, orada kameraların önüne ilk kimin geçtiği önemlidir. Bu ister denizcilikle ilgili bir bakan, ister bir belediyenin başkanı, isterse de başbakan olsun. Kameraların karşısına ilk geçen akıllarda kalır ve aslında halka “bakın ben buradayım, onlar nerede” mesajı verir. Yazımın başında belirttiğim gibi geçen yıl bir deprem felaketi yaşadık ve muhalefet için felaket sayılacak bir genel seçim geçirdik. ‘Helikopter’ oyununun, İzmir Şehir Tiyatroları tarafından sahnelenmesinden birkaç hafta önce, 13 Şubat 2024 tarihinde, Erzincan’daki bir altın madeninde toprak kayması gerçekleşti. Sorumlular?.. ve 31 Mart 2024 tarihinde bir seçime daha gidiyoruz. Adaylar?..

Felaket haberleri... Seçimler... Politikacılar...
Bürokratlar... Medya...

Sahne Tasarımı

Anıl Işık

Aşına olduğumuz ilişkiler ağı, tipik hiyerarşik çıkarlar İzmir Şehir Tiyatroları'nın yeni oyunu olan 'Helikopter'le yeniden yorumlanıyor.

Tuncer Cücenoğlu'nun yerinde tespitleriyle kaleme aldığı 'Helikopter' hiç yabancılik çekmeyeceğimiz karakterleri ve politik durumları bize sunuyor. Sahnede gördüğümüz mekân ve oyundaki kameranın gösterme çabası

içinde olduğu durumun tezatlığı bize finalde beklenmedik bir tablo çiziyor. Oyunu hayata geçiren Şehir Tiyatrosu'nun genç ekibini ve bu keyifli çalışmalarını kutluyorum. Bol alkışlı oyunlar diliyorum.

Giyisi Tasarımı Deniz Bilgili

Yıllar içerisinde güncelliğini hiç kaybetmeyen oyunumuz, koyunun ot, kasabın post derdinde olduğu trajikomik bir atmosferi izliğimize taşıyor.

Statü uğruna, etik ve ahlaki değerlerle birlikte ahengin kaybolduğı bu distopyanın kostümlerini tasarlarken, herkesin tekdüzeleştiğı, üniformaların kişiliklerin altında asaletsizleştiğı,

toplumsal ahlak seviyemizle denk paralellikte bir 'kitsch' yapısının bizi karşıladığı nahoş bir estetik oluşturmayı hedefledim.

Dikte edilene inanmak zorunda kaldığımız gerçeğı ile bizi yüzleştiren oyunumuzu izlerken siz değerli seyircilerimize iyi seyirler dilerim.

Prof. Dr. Hülya Nutku

Helikopter

Tuncer Ccenoğlu yirmi yılı aşkın bir süredir oyunlarıyla gündemde kalmayı başarabilmiş bir yazarımızdır. Onun oyunlarında sağlam bir içeriğin yanı sıra, özü ve sözü olan bir tavrın temel alındığını görürüz. Yine onun oyunlarının vazgeçilmez bir diğer özelliği de karakterlerindeki yalınlık, diyaloglarındaki ekonomi ve ele aldığı atmosferdeki gösterişten uzaklıktır. Yazarın bu özellikleri onu yazdığı son oyunu olan ‘Helikopter’de çok daha farklı bir senteze gtrmştir. Çağdaş, güncel tempolu ve atak bir gelişim çizgisine sokmuş, bir durum değerlendirmesinin i ve dış dinamiğini yakalamadaki ustalığa eriştirmiştir.

Tuncer Ccenoğlu’nun ‘Helikopter’ adlı oyunu bir dağda, düz sayılabilecek bir alana zorunlu iniş yapmış hasarlı bir helikopterin bulunduğu bir meknda (uzamda) geçer. Tam karşıda atmosferi sağlayan dik bir şekilde yükselen sarp kayalar yer alır. Oyun günümüzde geçmektedir. Altı kişilik bu oyunda yedinci kişi helikopterin inişinden hemen sonra ölen pilottur. Bir süre sonra yerinden alınan pilot, maskelenecek bir şekilde izleyicinin göremeyeceği bir yere konacaktır. Oyunu oluşturan altı kişiden ilki Denizcilik Bakanı, diğerleri Bakan’ın zel Kalem Müdürü, Müsteşar, Koruma Görevlisi ve özel televizyon Kameraman’ı ile televizyon şirketinin bayan Muhabir’idir. Ülkemizde henüz Denizcilik Bakanlığı olmamasından yola çıkarak yazar Ccenoğlu oyunun bizim ülkemizde geçmediğine ilişkin bir not düşmüş

oyunun başında... (Oyunun yazılışından sonra ülkemizde çevreden sorumlu Devlet Bakanına bağlı olarak bir Denizcilik Müsteşarlığı’nın kurulduğu 19 Ağustos 1993 tarihli Resmi Gazete’de yer almıştır. Konunun gündemde oluşu oyuna ilginçlik katmaktadır.) ‘Helikopter’ oyunu iki bölümden oluşuyor. Ortalama bir buçuk saatlik bu oyun tempolu bir akış izliyor. Yazarın aksiyonu ileri götüren açıklamaları ile işlevsel ve ekonomik konuşma örgüsü tempoya süreklilik kazandırıyor. Ccenoğlu, ‘Helikopter’ oyununda ağdaş bir yaklaşımla senaryo tekniğini ve oyunu açımlayan i ve dış aksiyona ilişkin betimlemeleri kullanışıyla yine tansiyonu dşrmemeyi başarıyor. Kısacası bir çırpıda okunan ve algılanabilen bir oyun... Günümüz dünya tiyatro yazarlarının sıkça başvurdıkları bir oyun tarzı da durum oyunudur. Ccenoğlu’nun ‘Helikopter’ oyunu da tam bir durum oyunu...

Durum oyunu, yalın bir tanımlamayla ‘bir an’ın değerlendirilmesi’dir. Ccenoğlu altı kişinin yer aldığı bu oyunda, bir helikopterin zorunlu iniş anından, kurtarımla anına kadar geçen süreci ele alıyor. Durum oyunlarında genel anlamda bir büyük düğüme yer verilir. Bu duruma egemen olan bir düğümüdür. ‘Helikopter’ oyununda ‘şimdi ne olacak?’ sorusunu içeren bir an ele alınmıştır. Helikopter tepeye inmiştir ve bu insanlar kurtarılacak mıdır? Oyunun temelini bu soru oluşturur. Bu sorunun yanıtı şimdiki zaman’ı kapsar. Zaten tiyatrodan olup biten şimdi kavramında yatar. Ama şimdi’yi içeren geçmiş

ve gelecek kavramları şimdiyi değerlendirmede önemli ipuçları verir. Cücennoğlu'nun ustalığı, bu ipuçlarını verirken ayrıntıları gözden kaçırmayan bir yol izlemesidir. Biz böylelikle karakterleri, içinde bulundukları durumu, duruma ilişkin verileri, onların çatışmalarını, çıkarlarını, tavır farklılıklarını algılıyoruz. Çağdaş durum yazarı, şimdi içinde -ki Cücennoğlu bunu helikopterin indiği çevre düzeni ve bekleyiş teması ile vermiş- diyalektik olarak şimdinin bir geçmişi'i olduğunu -yine Cücennoğlu burada Bakan Müsteşar, Özel Kalem Müdürü üçlüsü ile bürokratik çatışmayı, Kameraman ve bayan Muhabir ile mesleki ve ikili açmazlarını sergiler- vermelidir.

Bu oyunda geçmiş ve geleceği olmayan tek kişi sanki Koruma Görevlisi'dir. Bilinçsizce salt hizmet veren bu adam, insani değerlerin önüne görev bilincini getirmiştir. Örneğin helikopterden getirdiği suyu önce Bakan'a

sonra yaralı olan bayan Muhabir'e verir. Bu koruma görevlisinin içki içmesi için Bakan'dan izin alınırken Bakan çıışı geldiği zaman bu izbe yerde onu yanına almayı ihmal etmez. Oyunda gelecek ise kurtulma olgusu ile birlikte ilişkilerdeki değişimi, değerlerdeki çeşitliliği içermektedir. Belki de en önemlisi kişilerin, onların açmazlarının oluşturduğu bir mekân ve konumda çaresizliğin ve bir arada bulunmanın getirdiği zorunlu hesaplama, içini dökme, duygularını açmadaki içtenlikleri ve/ya da yapaylıklarıdır. Çaresizlik, bir başınlık, bekleyiş bu hesaplasmaya dramatik bir yoğunluk kazandırmaktadır. Bu dramatik yoğunluğun zaman zaman yerini grotesk görünümlere bıraktığına da tanık olmaktadır.

Bu çarpıcı görüntü ve ilişkileri örneklersek; Örneğin oyunun hemen başında helikopterin inişiyile ölen pilotu

fark etmemeleri günümüz bireylerinin aymazlığını ve bencilliğini vurguluyor. Bu tavra karşın Bakan kamera karşısında pilotun görev başında şehit olduğunu söylüyor. Bakan'ın bu tavrını bilen Kameraman fırsatları anında yakalayabilen belgeci bir tutum içinde, günümüzde hareketli deyimleriyle fırlama bir elemanı, bunun karşıtı olarak yer yer doğrucu bir tutumu var, üstelik yönelişlerinde rahat bir yaklaşım içinde... Onun çekim yaptığını bilen kurt bürokrat Bakan ise çıkarları doğrultusunda onu kullanma eğiliminde. Bu karşılıklı çıkar, aralarında ilginç bir konuşma örgüsü oluşturuyor. Oyunda, gerginlik, sessizlik, bekleyiş, serimde verilirken aynı zamanda bürokratik çatışmalar yavaşça sezdiriliyor. Örneğin Bakan gerçekçi bir yaklaşımda değildir, sürekli olarak kurtarılabacakları inancını yineler. Müsteşar, oyunun başından beri gerçekçi yaklaşımı, beklentisi olmayan, doğruları olan, çarpıtmalara ve engellemelere karşı koyan yapısıyla Bakan'ın karşıtıdır. Alt kadroların kendisi için kendilerini feda edebileceğini söyleyen Bakan'a tepki

bile göstermez. Bakan ise tepki göstermeyen Müsteşar'a "kendilerini feda etmeyenleri de ben yerim zaten" der. Öte yandan kendisini feda etmeye hazır, Bakan gelmeden içki içmeyen, çocuk gibi azarlanmaktan çekinmeyen, gerektiğinde anlamsızca yağcılık yapan biri vardır ki bu da Müsteşar'ın karşıtı olarak ele alabileceğimiz Özel Kalem Müdürü'dür. Bu ciddi bürokratik çatışma ve tartışmaların yanı sıra yazar Kameraman'a yüklediği şakacı nitelikte zaman zaman gerilimi yumuşatma yolunu seçmiştir. Örneğin sürekli olarak kurtulacaklarını söyleyen Bakan'a Kameraman, İçişleri Bakanı ile arası iyi ise kurtarılabileceğini söyler. Açlığın tehlikesinden söz edip şakalaşırlarken de Kameraman öncelikle Bakan'ın tadına bakmalarını önerir. Bir başka örnekte de Bakan, Muhabir bayan için 'Deprem bölgesine giderek moral mi kazanılır?' diye sorunca, Kameraman kendisinin de moral kazanması için Ortadoğu Savaşı'na gönderildiğini, dönüşte yaşadığı ve yaralanmadığı için moral kazandığını anlatır. Bütün bu şakalaşmalara kişilerin tepkileri de

farklıdır. Özel Kalem Müdürü, Bakan'a yönelik şakaları yağcılıkla karşılar. Kameraman şakacıdır, sözünü sakınmaz, işini de yürütür. Koruma, Bakan'ı adına şaka kaldıramaz. Müsteşar ise ne şaka yapar ne de şaka kaldıracak durumdadır. O ciddi bir hesaplaşmanın ve gelecek kararının önemli bir aşamasındadır, çatışmayı yaşar. Örneğin Müsteşar'a göre deprem bölgesine Denizcilik Bakanı'nın gitmesi, basına şov yapmaktır. Yedek pilot almamak ise tedbirsizliktir.

Bakan'a göre Müsteşar'ın bunca yıllık izin hakkını kullanmaması özveri değil, koltuğunu boş bırakmamak ve görevden alınma korkusudur. Bürokratik ve politik çatışmayı vermede şu örnek ilginçtir; 25 yeni mezunun Bakanlığa alınma istemini Müsteşar'ın engellediğini söyleyen Bakan'a Müsteşar alınacak bu kişilerin istihdam fazlası olarak sorun yaratacaklarını söylemesine karşın Bakan, bu kişileri Parti İl Başkanı'nın talimatı üzerine alınması gerektiğini vurgular. Bakan değişimi engelleyenlerin yok olacağını söyler. Kişilerin gelişimi kadar Cücennoğlu, oyun boyunca nesnelerin kullanımındaki gelişimi de ustaca vermiştir, açıkçası tadına vara vara geliştirmiştir. Helikopter, ilk yardım sandığı, sargı bezi, oksijenli su, kamera, aydınlatma farı, su, ağrı kesici, viski, bardaklar, kâğıt tabaklar, kuruyemiş, (ELT) telsiz, cep telefonları, çalı çırpı, odun, yakacak kâğıt, kalem (dilekçe, korumanın feneri, silahı, sonuçta da ip merdiven) oyunu zenginleştiriyor. Oyun boyunca durum oyununun getirdiği zaman ve sınırlama bu gibi ayrıntılarla boyutlandırılmış. Kişiler ve konumları ile sorunları aynı şekilde bu sınırlılığa renk katacak biçimde zenginleştirilmiş, bu da süreklilik taşıyan bir akışla gerçekleştirilmiş. Oyunda din kuralları, aşk ilişkileri, burçlar, oyunculuk ve insan yaşamının değeri üzerine

yapılan konuşmalar da çok ilginç... Öte yandan aksesuar, butafordaki çeşitlilik, karakterlerdeki soyutluğun yanı sıra, dış dünya ile bağlantısı kopuk, bekleyişin tema olarak işlendiği oyunda efektler de son derece ekonomik kullanılmış. Oyunda iki kez helikopter, bir kez de uçak sesi duyuluyor. Finalde verilen helikopter sesi ve ardından megafonla verilen mesaj kurtuluşun da müjdesi oluyor. Bu insanlarla, kurtuluşun simgesi ip merdiven arasında bir köprü kuran Cücennoğlu, Muhabir'in kurtarılması sırasında Bakan'ın özveri şovunu verirken hem oyunu sonlandırıyor, hem de medyanın olağanüstü gücünün olumsuz da kullanılabileceği konusunda bizi uyarıyor. Yarım saat sonra diğerlerini kurtarmaya gelecek helikopterle varılan sonuç, yargıya ulaşmak artık izleyicinin duruma bakışıyla netleşecektir. Cücennoğlu'nun politika temasını işlediği oyun, politikanın yatırım olduğu, amacın gündemde kalmak ve gelecek dönem yine seçilmeye dayandığını, pastadan pay almak adına zamanın iyi değerlendirilmesi gerektiğine ilişkin politik oyunların temel kurallarına değinmektedir. 'Helikopter' oyunu nesnel bir yazarın, boyutlandırılmış bir durumu, seyirciyi düşünme ve yargıya götürmedeki ustalığına dayanıyor. 'Helikopter', çağdaş, tempolu, oyunların tüm özelliklerini taşıyor. Oyun biçimiyle, özüyle, sözüyle, bekleyişten kurtarıma anına değin gelişimiyle, karakterlerin aynı anda ipi göğüslemelerini sağlıyor. Bu da Cücennoğlu'nun karakterleri birlikte geliştirme ve ayrıntıları gözden kaçırmama ustalığından kaynaklanıyor.

Oyunlarının tanıtımını üstlendiğim yazarın, böylesine çağdaş ve dinamik bir yapıtı şahsıma ithaf etmiş olması ise, yıllarca taşıyacağım bir onurdur.

Vakitsiz aramızdan ayrılan Sanat İletişim Direktörümüz Hülya Nutku'nun, Tuncer Cücennoğlu'nun 'Toplu Oyunları' için giriş yazısı olarak kaleme aldığı bu makaleyi oyun kitapçığımızda kullanmamıza izin veren Zeynep Nutku'ya çok teşekkür ederiz.

Tuncer Gücenoğlu

1944 yılında Çorum'da doğdu. Çorum Lisesi ve Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanecilik Bölümü'nü bitirdi. Millî Eğitim Bakanlığı merkez örgütünde kütüphane memurluğu ve şube müdürlüğü görevlerinde bulundu; İstanbul Milli Eğitim Basımevi müdür yardımcılığı yaptı, 1983 yılında istifa etti. Bakırköy Belediyesi'nde kültür müdürlüğü yaptı. 1992 yılında Devlet Tiyatroları Edebi Kurul üyesi oldu. Müjdat Gezen Özel Konservatuvarı'nda 'Yazarlık-Yaratıcılık' bölüm başkanlığı yaptı. Türkiye Yazarlar Sendikası, Bakırköylü Sanatçılar Derneği, Tiyatro Yazarları Derneği ve Uluslararası PEN Türkiye Merkezi üyeliği yaptı. 18 Temmuz 2019 tarihinde İstanbul'da vefat etti.

Tuncer Gücenoğlu toplam 27 oyun yazmış ve oyunları 32 dile çevrilmiştir. 4 tanesi yurtdışından olmak üzere (Hollanda, Ukrayna, Gürcistan, Yugoslavya)

toplam 32 ödül kazanmıştır. Oyunları Amerika Birleşik Devletleri, Avustralya, Almanya, Fransa, Belçika, İngiltere, Macaristan, Bulgaristan, Romanya, Yunanistan, Sırbistan, Makedonya, Polonya, Litvanya, Rusya Federasyonu (Hakas Cumhuriyeti, Tataristan, Başkurdistan, Adige Cumhuriyeti, Dağıstan, Çeçenistan, Çuvaşistan), Ukrayna, Gürcistan, Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan, Tacikistan, Kırgızistan, İran, Pakistan, Hindistan, vb. ülkelerde yaygın olarak sahnelenmiş / sahnelenmektedir.

Oyunları; Kördövüşü, Öğretmen, Kadıncıklar, Çıkmaz Sokak, Dosya, Biga 1920, Kumarbazlar, Helikopter, Yıldırım Kemal, Matruşka, Ziyaretçi, Şapka, Boyacı, Neyzen Tevfik, Kızılırmak, Çığ, Tiyatrocular, Sabahattin Ali'nin Kim Öldürdü?, Yeşil Gece, Ah Bir Yoksul Olsam, Che Guevara, Mustafam Kemalim, Gece Kulübü, Kadın Sığınağı, Fosforlu Cevriye'nin Acıklı Hikayesi, Brutus ya da Jul Sezar'ın Katli.

Bahadır Buyruk

1991 yılında Elazığ'da doğdu. İlk ve orta öğretimini Elazığ'da Koruk İlköğretim Okulu'nda tamamladı. Daha sonra Ankara Bekir Gökdağ Lisesi'nden mezun oldu. Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Gazetecilik Bölümü'nü yarıda bırakarak, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tiyatro Bölümü, Oyunculuk Ana Sanat Dalı'nı kazandı ve 2015 yılında mezun oldu. 2015 yılında Ankara Halk Tiyatrosu'nda çalışma hayatına başladı. 2017-2019 yılları arasında İstanbul Devlet Tiyatrosu'nda oyuncu olarak görev aldı. Yine aynı tarihlerde İstanbul DASDAS Tiyatro'da, 2020 yılında ise Galata Perform'da çeşitli oyunlarda sahne aldı.

Tiyatro dışında birçok dizi, reklam ve sinema projesinde kendisine yer buldu. Aynı zamanda profesyonel seslendirme sanatçılığı yapan Bahadır Buyruk birçok markanın reklam sesi olarak çalışmalarına devam etmektedir. İzmir Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları'nda 'Mor Şalvar', 'Benim Naçiz Vücudum...' ve 'Deli Dumrul' oyunlarında oyuncu, 'Mor Şalvar'da yönetmen yardımcısı olarak görev aldı.

Yazan: **Tuncer Cücenöglü** Yöneten: **Bahadır Buyruk**
Sahne Tasarımı: **Anıl Işık** Giysi Tasarımı: **Deniz Bilgili** Işık Tasarımı: **Ayşe Sedef Ayter**
Dramaturgi: **Halil Ünsal**
Video Tasarımı: **Aslıhan Güçlü, Helin Kat, Utkucan Akkaş** Ses Tasarımı: **Bora Yücel**

Bakan: **Burak Talı** Müsteşar: **Özgür Molla** Müdür: **Efe Çetinel** Koruma: **Devrim Karakoyun**
Kameraman: **Sonay Eren** Muhabir: **Nazlı Benan Özkaya** Ses: **Numan Aydın**

TV Spikeri: **Işıl Keskin** İşişleri Bakanı: **M. Onur Atbaş** Pilot: **Vasin Erol**

Yönetmen Yardımcıları: **Vasin Erol, Numan Aydın** Sahne Amiri: **Çetin Ok**
Görsel İletişim Tasarımı: **Mahir Akkoğun** Fotoğraf-Video: **Aslıhan Güçlü, Serhan Çiner**
Başrealizatör: **Barış Direnç Altınay** Teknik Sorumlu: **Hayri Kurt**
Sahne Makinisti: **Erdal Karakaş**
Sahne Aksesuarcısı: **Evren Til**
Işık Kumanda: **Uğurcan Uslu** Sahne Işıkçısı: **Tuğrul Kaya**
Kondüvit: **Bora Yücel** Sahne Terzisi: **Saadet Gökdemir**

POLLE-
TIKA
YATI-
RINDIR